

Kiireetöntä kielipolitiikkaa

Hannele Ennab

Tämän numeron pääartikkeli käsittelee ruotsinsuomen kielenhuoltoa ja sen uusia haasteita. Artikkelin kirjoittaja, eläkkeelle jäänyt pitkäaikainen suomen kielen huoltaja ja Kielineuvoston varajohtaja kertoo siinä seikoista, jotka hänestä ovat olleet keskeisiä. Hän esittää myös näkemyksensä tämänhetkisistä haasteista.

Haasteisiin toki käydään käsiksi Kielineuvostossa, jossa kielenhuoltajat jatkavat toimintaa samassa hengessä. Lehdessä on tuoreimman kielenhuoltajan haastattelu. Hän on mm. vastuussa vähemmistökielten asemaan liittyvästä toiminnasta.

Niin pääartikkelista kuin haastattelusta ilmenee, että juuri nyt voimme suhtautua myönteisesti suomen kielen tilanteeseen. Syynä ovat ennen kaikkea kielilaki ja laki kansallisista vähemmistöistä. Pirstysruiskeena on ollut hallintoalueen laajentaminen, joka merkitsee uutta mahdollisuutta ruotsinsuomelle. Yksi uusista haasteista on suomen kielen toimintaohjelman laatiminen.

Erinomainen malli on Suomessa noin vuosi sitten julkaistu toimintaohjelma Suomen kielen tulevaisuus. Tässä numerossa on artikkeli, jossa kerrotaan, mitä kuluneen vuoden aikana on tapahtunut.

Jotta suomen kieli säilyisi ja kehittyisi myös Ruotsissa, suomenkielisten on itsensä alettava käyttää sitä ja uskottava sen tulevaisuuteen. Aina suomen käyttö ei (vielä) onnistu. Siitä kertoo tämänkertainen kolumnisti.

Kielineuvostossa teemme parhaamme, jotta suomenkielisten kieli säilyisi. Niinpä tässäkin Kieliviestin numerossa on ruotsalais-suomalainen sanasto ja kielikysymyksiä vastauksineen. Aiheet ovat ajankohtaisia. Sanastossa on Ruotsin hovin termejä ja sanontoja. Niitä tarvitsevat varsinkin toimittajat kuninkaallisten häiden aikaan. Kysymyksiin taas on valittu vaali aihe, koska syksyllä Ruotsissa järjestetään vaalit.

Kaikilla tuntuu olevan jatkuvasti kiire. Tuntuu mukavalta lukea artikkeli, jossa on lukuisia hauskoja ja ajatuksia herättäviä, kiirettä koskevia sanontoja. Kun paneutuu sanontoihin, huomaa, että kiire tunnettiin ennenkin, mutta vanha kansa näyttää suhtautuneen kiireeseen meitä huomattavasti rauhallisemmin. Siitä kannattanee ottaa oppia.

Meänkielen sivuilla on artikkeli, jossa kerrotaan pulmista, joita meänkielille kääntävällä on, kun kielestä puuttuu sanoja, termejä ja sanontoja. Kirjoittaja toimii aktiivisesti sopivien sanojen luomisessa ja ottaa mielellään mallia suomen kielen sanoista. Toinen artikkeli on pakinanomainen kertomus Tornionjoen varrella tavallisesta tavasta hakea aviopuoliso rajan toiselta puolelta.

Kieliviestin tekijät toivottavat lukijoille mukavia, kiireettömiä lukuhetkiä ja oikein hyvää kesää!